ՏԵՍԱԿԵՏ

ԼԱԴՈ ՊԱՊԱՎԱ. «ՅՈՒՐԱՔԱՆՉՅՈՒՐ ՄԱՐԴ ՈՒՆԻ ԱՎԵԼԻԻ ԵՎ ԼԱՎԱԳՈՒՅՆԻ ՀԱՍՆԵԼՈՒ ՑԱՆԿՈՒԹՅՈՒՆ»

(Սկիզբը՝ 4-րդ էջում)

- Ի՞նչ կասեիք էլեկտրաէներգիայի սակագների կրճատման ուղղությամբ իշխանությունների ջանքերի առթիվ:

- Թեեւ ես գովաբանեցի Կախի Կալաձեին, բայց համարում եմ, որ սակագները կարգավորելու կառավարության ընտրած ուղին սխալ է: Օրենքի համաձայն սակագինը սահմանում է Կարգավորող հանձնաժողովը: Բայց դրա գործունեությունը բավականաչափ թափանցիկ չէ, ուստի անհրաժեշտ է այդ հանձնաժողովի մասին օրենքում փոփոխել որոշ դրույթներ: Հարկավոր է նաեւ ազատվել միջնորդող օղակներից, որոնք թանկացնում են սակագները: Ի դեպ, ժամանակին ես դեմ էի Կարգավորող հանձնաժողովի ստեղծմանը, որովհետեւ ենթադրում էի, որ Վրաստանը պատրաստ չէր դրան եւ կանխատեսում էի, որ հանձնաժողովի վրա միշտ կգործադրվի քաղաքական ճնշում: Դուք կարող եք ասել, թե ճնշում չի եղե՞լ: Աիավասիկ, Զուրաբ Ժվանիայի թիմի ջանքերը Էդուարդ Շեւարդնաձեին հարկադրեցին ընդունել այդ օրենքը: Այսօր, անկեղծորեն ասած, քանի որ մեզանում գործում է Կարգավորող հանձնաժողով, ես դեմ եմ դրա վերացմանը: Եթե չլիներ, հարկավոր էլ չէր այն ստեղծել, բայց քանի որ կա, ավելի լավ է աշխատել նրա ինստիտուցիոնալ ուժեղացման ուղղությամբ եւ միմյանցից անջատել սակագներն ու քաղաքականությունը:

- Ձեր տեսակետն ինչպիսի՞ն է երկաթուղու աբխազական տեղամասի վերականգնման կապակցությամբ, եւ Վրաստանի համար դա ինչ հետեւանքներ կարող է ունենալ՝ բացասակա՞ն, թե՞ դրական:

- Դա հասարակ հարց չէ: Վրաստանի առաջին եւ պարզորոշ միջազգային ֆունկցիան այն է, որ նա տրանսպորտային միջանցք է: Որքան շատ տրանսպորտային միջոցներ անցնեն Վրաստանի տարածքով, այնքան ավելի ուժեղ կլինի երկրի միջազգային տնտեսական, եւ, ոչ միայն տնտեսական ֆունկցիան: Երկաթուղու աբխազական տեղամասի, իսկ եթե ասենք ավելի կոնկրետ՝ անդրկովկասյան մայրուղու վերականգնումը, ելնելով վերոնշյալից, արդարացված է, բայց դա սոսկ ընդհանուր դատողություն է: Այժմ եկեք անդրադառնանք կոնկրետ իրադրությանը: Ի՞նչ կպատահի, եթե այսօր անդրկովկասյան երկաթուղին վերականգնվի: Ռուսաստանի հետ Վրաստանի առեւտրական կապերը սահմանափակ են: Ելնելով դրանից, Վրաստանը փոխադրումների համար առանձնապես մեծ բեռներ չունի: Այդ դեպքում, ո՞ւմ է հարկավոր այդ երկաթգիծը: Առաջին հերթին այն հարկավոր է մեր հարավային հարեւանին՝ Հայաստանին: Ոչ թե այն պատճառով, որ այսօր Հայաստանը շրջափակման մեջ է. նա Ռուսաստանի հետ ավտոմոբիլային կապ ունի Վերին Լարսով, կա նաեւ ծովային կապ՝ Փոթիով: Բայց երկաթգիծը, անտարակուսելիորեն, Հայաստանին կընձեռի ավելի մեծ հնարավորություններ: Երկաթուղու վերականգնումը անհրաժեշտ է նաեւ Ռուսաստանի համար, քանի որ հենց ինքը հայտարարել է, որ Հայաստանն իր համար ամրակետ է եւ, բնականաբար, երկաթուղային կապը նրանց միջեւ, կամրապնդի այդ կապերը: Երկաթուղու վերականգնումը անհրաժեշտ է Թեհրանին, որովհետեւ, տակավին 2005-2006 թվականներին, լրջորեն քննարկվում էր Հայաստանը Իրանի հետ կապող երկաթգծի շինարարությունը: Հետո այդ նախագիծն ընդհատվեց, բայց եթե Մոսկվան Երեւանի հետ կապվի երկաթգծով, նկատի առեք, որ վերոնշյալ նախագիծը կվերականգնվի: Իսկ այժմ տեսնենք, թե այդ պայմաններում, ո՞ւմ համար պրոբլեմներ կստեղծի երկաթգծի վերականգնումը: Առաջին հերթին մեր ռազմավարական գործընկեր Ադրբեջանի համար: Անշուշտ, մենք պետք է լավ բացատրենք Ադրբեջանին, որ Հայաստանն այսօր արդեն չի գտնվում առեւտրական շրջափակման մեջ, եւ բացատրել, որ այդ երկաթգծով չի փոխադրվի սպառազինություն, եւ դա կկանոնակարգվի պայմանագրով: Սակայն Ադրբեջանին անհանգստացնում է ոչ միայն սպառազինությունը, այլեւ Հայաստանի ամեն մի հզորացում: Բացի դրանից, մենք այդ հարցի կապակցությամբ անտեղյակ ենք մեր ամերիկյան գործընկերների տեսակետին: Սակայն ես խորապես համոզված եմ, որ երկաթուղային կապը Մոսկվայի եւ Թեհրանի միջեւ՝ չի համապատասխանում ԱՄՆ-ի շահերին:

- Այդ դեպքում, ինչո՞ւ առաջ քաշվեց այդ հարցը, այն էլ՝ մեր կառավարության նախաձեռնությամբ:

- Չեմ կարող ասել, չգիտեմ... Եկեք համատեղ այդ հարցը տանք նրանց, ով խոսում է այդ նախագծի մասին: Կառավարությունը, ակնհայտորեն, պատրաստ չէ բացատրելու այդ ամենը: Չի կարող ապացուցել, թե ինչու է մեզ անհրաժեշտ վերականգնել այդ երկաթուղին...

- Ինչպե՞ս կմեկնաբանեիք ապրիլի 19-ի ակցիան:

- Քանի որ ես «Վրացական երազանքի» օբյեկտիվ կողմնակիցն եմ, ինչը երբեք չեմ թաքցրել, չեմ հասկանում, թե այդ ակցիան ինչու կարող էր վախեցնել որեւէ մեկի: Հասարակ օրինակ. երեխային ասում են, թե շանը մի ցույց տա, որ նրանից վախենում ես: Եթե դա ցույց չտաս, ապա, ամենայն հավանականությամբ, նա քեզ չի կծի, բայց հենց որ զգացնել տաս, թե վախեցել ես կամ կփախչես, նա անպայման կընկնի հետեւիցդ:

- «Վրացական երազանքը» փախչում է «չար շնի՞ց»:

- Ոչ, չի փախչում, սակայն երեւում է, որ «ազգայինները» դարձել են համարձակ... «Վրացական երազանքը» դրսեւորեց թուլություն եւ մի շարք նախարարություններում պահում է կադրեր, ովքեր կատարել են հանցագործություն...

- Սակայն դեռեւս չեն կարողանում ապացուցել ներկայացված մեղադրանքները նույնիսկ նրանց դեմ, ովքեր բանտում են...

- Դա այն պատճառով, որ չարիք գործած կադրերին այսօր հանձնարարվում է գործ հարուցել այն մարդկանց դեմ, ովքեր այդ չարիքը նախաձեռնել են:

- Հետեւաբար, մեղավոր է կադրերի պակա՞սը:

- Կադրերի պակաս չկա, եթե ամեն մի պետական գործիչ բացի իր աչքերը: Ինչ վերաբերում է դատախազության կադրերին առնչված հարցին, ապա վարչապետին շատ լավ է ասել Քաղաքական եւ ընտրական տեխնոլոգիաների հետազոտական կենտրոնի ղեկավար Կախա Կախիշվիլին. հեռացրեք հին կադրերին, ովքեր ձեզ մոտ աշխատում են իշխանության բարձր օղակներում, առաջատար բարձր պաշտոններում: Դրան Իվանիշվիլին պատասխանեց. այո, սակայն որտեղի՞ց վերցնենք դատախազներ: Իր հերթին՝ Կախիշվիլին պատասխանեց. դատախազությունում առաջ քաշեք շարքային աշխատակիցներին, ովքեր իրենց չեն վարկաբեկել, ովքեր արդեն երկար տարիներ աշխատում են եւ ունեն փորձ:

- Եվ ի՞նչ պատասխանեց վարչապետը:

- Ես ենթադրում եմ, որ այդ դիտողությունը Իվանիշվիլին նկատի կառնի...

- Մոտենում են նախագահական ընտրությունները...

- Հոկտեմբերյան նախագահական ընտրությունները չափազանց կարեւոր են: Ամենեւին չէի ցանկանա, որպեսզի «Վրացական երազանքը» այդ պաշտոնի համար թեկնածուներ առաջադրի անհամապատասխան անձանց եւ մարդկանց զրկի ընտրություններ գնալու ցանկությունից:

- Դուք ասացիք «անհամապատասխան անձինք», որեւիցե մեկին կասկածո՞ւմ եք:

- Նշված թեկնածուներից ոմանք հարուցում են հեգնանք, մյուսները՝ վրդովմունք, մի քանիսն էլ՝ մտահոգություն, սակայն կան նաեւ լուրջ թեկնածուներ:

- Ո՞ւմ նկատի ունեք:

- Եկեք այս թեմայի շուրջ խոսենք այն բանից հետո, երբ «Վրացական երազանքը» վերջնականորեն կնշի իր թեկնածուին...

ԼԱԴՈ ՊԱՊԱՎԱՆ ԵՐԵԿ ԸՆՏՐՎԵՑ ԹԲԻԼԻՍԻԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ ՌԵԿՏՈՐ

Երեկ, օգոստոսի 16-ին անցկացվեցին Թբիլիսիի Իվանե Ջավախիշվիլու անվան պետական համալսարանի ռեկտորի ընտրությունները: Ռեկտորի պաշտոնին հավակնող 12 թեկնածուներից, տնտեսական գիտությունների դոկտոր, ակադեմիկոս Լադո Պապավայի թեկնածությունը պաշտպանեցին բուհի ակադեմիական խորհրդի 12 անդամներից տասը:

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ ՍՏԵՂԾԱԳՈՐԾՈՂ

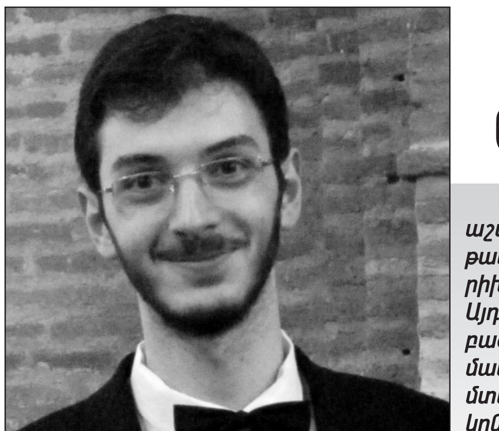

ՀՈՎՀԱՆՆԵՍ ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄՅԱՆ. «ԻՆՁ ՀԱՄԱՐ ԿԱ ԵՐԿՈՒ ԳԱԳԱԹ՝ ԿՈՄԻՏԱՍ ԵՎ ԱՐԱՄ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ»

Իր պատանի սանին՝ 12-ամյա Հովհաննեսին, Թբիլիսիի Զ.Փալիաշվիլու անվան երկրորդ երաժշտական ուսումնարանի դասախոս, թավջութակահար, դիրիժոր, Վրաստանի վաստակավոր ուսուցիչ Հենրիխ Անտոնի Բաբլումյանը, մի գեղեցիկ օր, ընդգրկեց նվագախումբ: Այդ ժամանակ տղան, որ նոր էր ընդունվել ուսումնարանի տրոմբոնի բաժին, դեռ նոտաները լիարժեք չէր յուրացրել: «Ոչինչ,- հորդորեց մանչուկին մաեստրոն,- լողալ սովորելու համար, դեռ պետք է ջուրը մտնել...»: Իսկ, երբ Հովհաննես Համբարձումյանը հայտնվեց արդեն կոնսերվատորիայի տրոմբոնի ֆակուլտետում, դարձյալ մաեստրոյի ոչ այն է խորհրդով, ոչ այն է պահանջով, տեղափոխվեց կոմպոզիցիայի ֆակուլտետ եւ նրա հանձնարարականներով սկսեց ստեղծագործական փորձերը...

Ստեղծվեցին դաշնամուրային առաջին վարիացիաները, շուտով եւ ծնվեց Հայոց ցեղասպանությանը նվիրված մեծածավալ «Պատարագ» ստեղծագործությունը, որի դեբյուտը տեղի ունեցավ Թբիլիսիում՝ 2012թ.-ի ապրիլի 24-ին, ցեղասպանության նահատակներին նվիրված համերգին, ապա եւ՝ 2013թ.-ին՝ Ֆրանսիայում, Փարիզի հայկական եւ ֆրանսիական կաթոլիկական եկեղեցիներում:

Հենրիխ Բաբլումյանը, ով այս գարնանը, ցավոք, հեռացավ կյանքից, հասցրեց վայելել իր սպասումների պտուղը. ի վերուստ օժտված պատանին, որին նկատել էր ուսուցչի սրատես աչքը, արդարացրեց նրա հույսերը...

Այսօր ուզում ենք ընթերցողին ներկայացնել Թբիլիսիի Վ.Սարաջիշվիլու անվան պետական կոնսերվատորիայի կոմպոզիցիայի ֆակուլտետի երրորդ կուրսի ուսանող, Անդրե Բալանչիվաձեի անվան թոշակառու, 20-ամյա Հովհաննես Համբարձումյանին:

Երաժշտական արվեստի հրապուրիչ, բայց միեւնույն ժամանակ, տխուր եւ ուրախ անակնկալներով լի ճանապարհը, ուր, իր համոզումով, հայտնվեց Մաեստրո Բաբլումյանի շնորհիվ, Հովհաննեսն այսօր փորձում է անցնել սիրելի ուսուցչի պատգամներով, որպեսզի մարդկանց ծառայեցնի նրա ներդրածը...

- Հովհաննես, ի՞նչ է նշանակում լինել ստեղծագործող-ուսանող, դա առանձնահատուկ հոգեվիճա՞կ է:

- Ոչ, ոչ, բոլորովին: Եթե այդպես լինի, իմ կարծիքով, դու կլինես, պարզապես, կաշկանդված: Ինձ համար ստեղծագործելը ներշնչանքի պահ է, որը կարող է վայրկենական գալ ու անհետանալ... գլխավորը՝ միտքդ լուսավորող այդ գաղափարը կամ այդ երաժշտությունը պահպանելը, նոտայի վերածելն է:

- Գրել պատարագ՝ նվիրված Հայոց ցեղասպանությանը, նշանակում է երաժշտության լեզվով ներկայացնել 1915թ.-ի արհավիրքը: Առաջնորդվե՞լ եք, արդյոք, որեւէ գրական ստեղծագործությամբ կամ՝ այլ աղբյուրից ստացած տպավորությամբ:

- Իհարկե, կա այդ մասին կարդացածի, լսածի, կինոֆիլմերում տեսածի, այսպես ասած, ընդհանուր նստվածք, բայց կոնկրետ որեւէ ստեղծագործություն, որպես այդպիսին, չի եղել: Ամենամեծ դերը այստեղ կատարել է, երեւի, արյան կոչը...

- Այդ թեմային դիմելու նախապայմանը կամ ներշնչանքի աղբյուրը ի՞նչը դարձավ:

- Թեման իմն է, դրա շուրջ, մինչ այդ, հաճախակի մտորել եմ: Մտադրությունս, բնականաբար, հայտնեցի Հենրիխ Անտոնիչին, նա ուրախությամբ ու նաեւ՝ փոքր-ինչ զարմանքով, որ ընտրել եմ, ինչպես ասացիք, նման պատասխանատու թեմա, խրախուսեց: «Պատարագը» գրելիս՝ երգչախմբի համար օգտագործեցի Հովհ.Թումանյանի «Սիրտը» քառյակը: Դա նրա միակ վերնագրված քառյակն է, որը, ի դեպ, շատ էր սիրում Հենրիխ Անտոնիչը: Ուզում եմ խոստովանել, գրելիս, նպատակս եղել է, որ «Պատարագը» լինի ոգով հայկական եւ՝ միաժամանակ օգտագործվի ու հնչի եկեղեցում: Կարծում եմ՝ ինձ դա հաջողվել է:

- Ինչի՞ վրա եք աշխատում այժմ:

- Վերջերս ավարտեցի դաշնամուրային շարք՝ նվիրված բնության չորս՝ հող, ջուր, օդ, կրակ տարերքներին: Հիմա զբաղված եմ «Ռուսական վարիացիաներով», որը գրվել է Շուբերտի «Ֆորելի» թեմայով՝ դաշնամուրի եւ շեփորի համար:

- Իբրեւ հեղինակ՝ ի՞նչ կուզենայիք ասել ունկնդրին:

- Կարծում եմ՝ ինձ դեռ վաղ է խոսել՝ ինչ ուզելու մասին, դրա համար, իմ կարծիքով, դեռ ստեղծագործական հասունացման, երեւում է, մեծ ճանապարհ է պահանջվում անցնել...

Հիմա միակ ցանկությունս ու ձգտումս՝ ունկնդրին բավականություն պատճառելը, նրա վրա իմ երաժշտությամբ տպավորություն գործելն է:

- Ձեզանում զգո՞ւմ եք ազգային դասական երաժշտության ազդեցություն:

- Հայ դասական երաժշտության մեջ ինձ համար կա երկու գագաթ՝ Կոմիտաս եւ Արամ Խաչատրյան: Այնպես չէ, որ մյուսներին չեմ ընդունում, պարզապես, Խաչատրյանի մեջ ամփոփված եմ տեսնում ողջ համաշխարհայինը: Իմ կարծիքով, նա մեծ ազդեցություն ունի բոլորի վրա եւ անհնար է խուսափել նրա ազդեցությունից:

- Ինչպե՞ս եք վերաբերվում ժողովրդական երաժշտությանը:

- Մեծ հարգանքով, ի դեպ սիրում եմ ոչ միայն մեր ժողովրդական երգերը, այլ՝ ընդհանրապես ցանկացած ժողովրդական՝ անկախ ազգությունից: Հայ ժողովրդականից առանձնապես սիրում եմ Կոմիտասի «Կռունկը», «Դլե յամանը»...

- Ուղղորդող, դաստիարակող արվեստը կոնկրետ ձեզ ի՞նչ է տվել:

- Երաժշտությունը դեմոկրատ արվեստ է եւ, հենց այդ էլ, երեւի, տվել է ինձ: Բեթհովենի 9-րդ սիմֆոնիայում հնչում է Շիլլերի՝ «Գրկեք իրար, միլիոններ, պետք չէ պատերազմել» համամարդկային գաղափարը՝ իբրեւ հաշտ ու խաղաղ ապրելու կոչ: Հենց այդ գաղափարն էլ ինձ համար դարձել է մարդկային շփումների պայմանը...

- Դուք Անդրեյ Բալանչիվաձեի անվան թոշակառու եք. դա ի՞նչ թոշակ է եւ ո՞ւմ է տրվում:

- Անդրեյ Բալանչիվաձեի անվան թոշակը տրվում է ողջ ֆակուլտետի լավագույն ուսանողին, հաշվի է առնվում նրա ակտիվությունը, առաջադիմությունը:

- Եվ վերջին հարցը՝ կարիերան, անշուշտ, վերընթաց շարժում է. Մոպասանը մի հետաքրքիր միտք ունի այդ մասին, նա ասում է՝ «Կյանքը սար է. բարձրանում ես դանդաղ, իջնում՝ արագ»: Ձեր կարծիքով, ովքե՞ր են մնում բարձունքում:

- Կարծում եմ, նրանք, ովքեր, բարձունքներ նվաճելիս, չեն մոռանում Աստծուն...

- Հաջողություն եւ ամենայն բարին ձեզ:

Զրուցեց
ԶՈՒԼԻԵՏԱ ԲԱԴԱԼՅԱՆԸ

Ð²ðò – ä²î²êÊ²Ü ❋ ²ÚÈ²¼²Ü ❋ ÊàðÐàôð¸Ü°ð

¶ÆÎ º±ø« àð®

ՕԳՈՍՏՈՍԻ 13-Ը՝ ՁԱԽԼԻԿՆԵՐԻ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՕՐ

Արդեն մի քանի տասնամյակ է, ինչ օգոստոսի 13-ին աշխարհի շատ երկրներում նշում են Ձախլիկների միջազգային օրը: Այն կոչված է ուշադրություն հրավիրել ձախլիկ այն դպրոցականների խնդիրների վրա, որոնց բռնի սովորեցրել են գրել աջ ձեռքով: Այդ օրը կազմակերպվում են զանազան մարզական մրցումներ, անցկացվում են դասախոսություններ եւ «կլոր սեղաններ»:

Այսօրվա դրությամբ, ձախլիկ է մոլորակի բնակչության մոտավորապես 15 տոկոսը: Ձախլիկների վերավարժեցման համատարած դադարեցման առնչությամբ վերջին տասնամյակներին նրանց թիվն աճել է 3-4 անգամ: Հռչակավոր ձախլիկների թվում են, մասնավորապես, Գայոս Հուլիոս Կեսարը, Ալեքսանդր Մակեդոնացին, Նապոլեոն Բոնապարտը, Բենջամին Ֆրանկլինը, Վիկտորյա թագուհին, Ուինստոն Չերչիլը, Մահաթմա Գանդին, Ֆիդել Կաստրոն, Բարաք Օբաման:

² èàÔæ² ä ²ÐàôÂÚàôÜ

ՀՂԻ ԿԱՆԱՅՔ ՊԵՏՔ Է ԽՈՒՍԱՓԵՆ ԾՈՎԱՓԻՆ ՀԱՆԳՍՏԱՆԱԼՈՒՑ

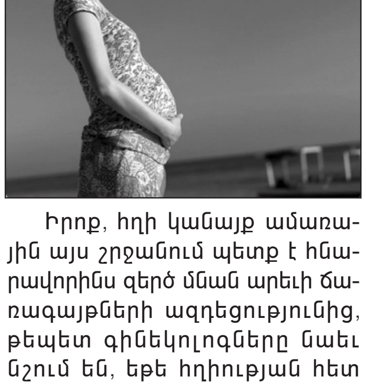

Վերջերս առողջապահական ամսագրում կարդացի, որ հղի կանանց խորհուրդ չի տրվում հանգստանալ ծովափին: Որքանո՞վ է դա համապատասխանում իրականությանը:

Ե.Գ.

Թբիլիսի

Իրոք, հղի կանայք ամառային այս շրջանում պետք է հնարավորինս զերծ մնան արեւի ճառագայթների ազդեցությունից, թեպետ գինեկոլոգները նաեւ նշում են, եթե հղիության հետ կապված բարդություններ չկան՝ կինը կարող է մեկնել ծով: Սակայն հղիության առաջին եւ վերջին եռամսյակում բժիշկները խորհուրդ չեն տալիս մեկնել ծովափ:

Գինեկոլոգների պարզաբանմամբ, ծովափից կարելի է բերել տարբեր ինֆեկցիաներ՝ կապ չունի՝ կինը հղի է, թե՝ ոչ: Դրանք հատկապես ցանկալի չեն հղի կնոջ համար: Ցանկացած ինֆեկցիոն գործոն կարող է ճակատագրական լինել եւ առաջացնել պտղի ներարգանդային մահ:

Հղի կանանց համար շատ կարեւոր է ունենալ հստակ սննդակարգ, որով նրանք կառաջնորդվեն ամբողջ հղիության ընթացքում: Հղիության տարբեր ժամանակահատվածներում սննդակարգը տարբեր է:

Հղիության առաջին եռամսյակում՝ մինչեւ 12-13 շաբաթական հատվածում, անհրաժեշտ են այն նյութերը, որոնք նպաստում են պտղի ճիշտ ձեւավորմանը: Այդ նյութերում առաջին հորիզոնականում է ֆոլաթթուն, որն առկա է կանաչեղենի եւ ընդեղենի մեջ: Մոր հղիության 13-18-րդ շաբաթներում երեխայի մոտ ձեւավորվում է սիրտը եւ որոշ ներքին օրգաններ, եւ այդ ժամանակահատվածում անհրաժեշտ է կալցիում, ֆոսֆոր, մագնեզիում պարունակող սնունդ՝ ծիրան, դեղձ, սեխ, գազար: Արդեն 3-րդ եռամսյակում տեղի է ունենում պտղի վերջնական ձեւավորում, եւ անհրաժեշտ է սահմանափակել հացի, մակարոնեղենի քանակը: Ամբողջ հղիության ընթացքում հղին իրավունք ունի ավելացնել 8-11 կիլոգրամ:

Գինեկոլոգների խոսքերով, հղիների համար կարեւոր է նաեւ հետեւել հիգիենայի կանոններին: Անհրաժեշտ է, որ կինը օրական 2 անգամ լոգանք եւ մի քանի անգամ ցնցուղ ընդունի: Կարեւոր է հետեւել նաեւ սեռական օրգանների հիգիենային՝ բազմաթիվ վարակներից խուսափելու համար, ինչպես նաեւ նվազագույնը 8- ժամյա քունը: Կնոջ հագուստը պետք է ազատ լինի, կոշիկները՝ հարմար: Բացի այդ, անհրաժեշտ է, որ կինը ֆիզիկական վարժություններ կատարի, քայլի գոնե 30 րոպե:

ԲԱՐԻ ԽՈՐՀՈՒՐԴՆԵՐ

ԵՌԱԿԻ ՎՆԱՍ՝ ԱՌՈՂՋՈՒԹՅԱՆԸ

Ծխողների մեծ մասը իրենց առավոտն սկսում են մեկ բաժակ սուրճով եւ ծխախոտով: Գիտնականները վաղուց զգուշացնում են, որ ծխախոտի չարաշահումը մեծագույն վնաս է հասցնում առողջությանը: Ծխողի առողջությունը կախված է նրանից, թե որքան ծխախոտ է օգտագործում օրական տվյալ անձը:

Պակաս կարեւոր չէ այն հանգամանքը, որ ծխախոտը նպաստում է ուռուցքաբանական հիվանդությունների առաջացմանը:

Ամերիկյան հետազոտողներն ուսումնասիրություն են անցկացրել յոթ հազար ծխողների շրջանում: Ըստ հետազոտողների՝ այն ծխողների մոտ, ովքեր նախընտրում են ծխել վաղ առավոտյան անկողնում, չարորակ ուռուցքների առաջացման հավանականությունը շուրջ 1,8 անգամ ավելի մեծ է, քան նրանց մոտ, ովքեր ծխում են սնունդ ընդունելուց հետո:

ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՅՈՑ ՆԱՎԱՍԱՐԴ

2013թ. առաջին կեսը համապատասխանում է Բուն Հայոց 4505 թվականի վերջնամասին, իսկ երկրորդ կեսը՝ 4506 թվականի սկզբին: Բուն Հայոց թվականը հաշվվում է մ.թ.ա. 2492 թվականից: Օգոստոսի 10-ին ավարտվում է 4505-ը եւ սկսվում է 4506-ը:

Հայկական օրացուցային տարին պարունակում էր 365 օր, այսինքն՝ արեւադարձային տարուց (իրական տարուց) 1/4 օրով պակաս: Չորս տարվա մեջ դա կազմում էր մեկ օր, իսկ արեւադարձային 1460 տարի անց տարեսկիզբը վերականգնում էր իր դիրքը: Հայերն այդպիսի տարիներն անվանել են «նահանջից-նահանջ», իսկ 1460-ամյա պարբերաշրջանը՝ «Հայկական շրջան» կամ «Հայկյան շրջան»: Հայկյան երկրորդ շրջանը վերջացել է մ.թ. 428թ. (երբ Նավասարդի 1-ը համընկել է օգոստոսի 11-ի հետ):

Հին հայերի համար օգոստոսի 11-ը (հնում՝ Նավասարդի 1) համարվում էր նոր տարվա սկիզբը: Այդ օրը սկսվում է Նավասարդ ամիսը: Նավասարդը հենց ստուգաբանվում է որպես «Նոր Տարի» (հին հնդկերենում՝ «նավասարատա», պարսկերեն՝ «նավասարհատու»): Հավանաբար Նավասարդ անվանումը ժառանգվել է պարսկական տիրապետության շրջանում, իսկ ավելի վաղ գոյություն ուներ Ամանոր հայկական Նոր տարին, որի տոնակատարությունը նշվում էր գարնանը՝ Բարեկենդան տոնի հետ: Զարգացման հաջորդ փուլում Ամանորը տեղափոխվել է Նավասարդի 1 (օգոստոսի 11): Մինչ ամանորի տոն դառնալը ժողովրդի կենցաղում Նավասարդը կար որպես աշնանային բերքահավաքի տոն: Ըստ ավանդության Հայկ նահապետը սպանել էր Բելին, ինչը հայոց հին տարեգրության համաձայն տեղի է ունեցել մ.թ.ա. 2492թ. օգոստոսի 11-ին: Ըստ անվանի լեզվաբան, պատմաբան, քերական Միքայել Չամչյանի (Վենետիկի Մխիթարյան միաբանության անդամ) «Ժամանակագրական աղյուսակի»՝ Հայկի եւ Բելի ընդհարումը տեղի է ունեցել մ.թ.ա. 2107թ.: Հաղթելով Բելին, Հայկը հիմնադրում է հայոց երկիրը՝ անվանելով այն Հայք: Բաբելոնացի Բելի եւ Հայկի զորքերի բախումը տեղի է ունեցել «Աղի լճի», այսինքն՝ Վանա ծովակի մոտ, մի գավառում, որն այնուհետեւ կոչվեց Հայոց Ձոր:

Ահա այս ավանդույթներով է գեղեցկանում Նավասարդ տոնակատարությունը, որն իսկապես հին ժամանակներում մեծ մասսայականություն էր վայելում հայ ժողովրդի կենցաղում՝ լինելով ամենից հարգված տոնը:

ՀԻՄՆԱԽՆԴԻՐ

ԱՎՏՈՄԵՔԵՆԱ՞ ԵՔ ԳՆՈՒՄ

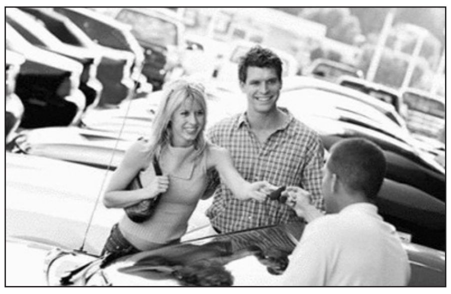

Մեր օրերում կինը՝ ղեկին սովորական երեւույթ է: Չնայած տղամարդկանց կողմից դրսեւորվող փոքր-ինչ ծաղրական վերաբերմունքին, մեքենա վարող կանայք լիովին գլուխ են հանում վարորդական հոգսերից եւ ղեկին իրենց բավականին վստահ են զգում: Սակայն նրանց համար օգտակար խորհուրդներն ավելորդ չեն լինի:

Թվում է շատ հեշտ է ավտոմեքենա ընտրելիս՝ ուշադրություն դարձնել դրա տեխնիկական ընտրություններին, վիճակին եւ ընդունելի գնին: Իհարկե, կարեւոր է, որ մեքենան պարզապես դուր գա: Բայց կա նաեւ ինչ-որ անբացատրելի մի բան, երբ զգում ես, որ տվյալ մեքենան քեզ պարզապես մագնիտի պես ձգում է... Մեքենա վարողներն ասես զգում են այդ անբաժան «ընկերոջ» բնավորությունը եւ նույնիսկ իրենց ավտոմեքենային անուն են տալիս: Իսկ բնավորությամբ մեքենաները լինում են «տղա» կամ «աղջիկ», «աշխատավոր տղա», «աշխատավոր աղջիկ» VIP դասի... Կարեւոր է զգալ մեքենան, այդ ժամանակ նա ձեզ ոչ միայն չի դավաճանի, այլեւ դժվարին պահին կօգնի:

ԹԵՎԱՎՈՐ ՄՏՔԵՐ

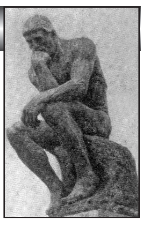

Պայքարն ապրելու ձեւ է դարձել հայերիս համար:

ՎԱԶԳԵՆ ԱՌԱՋԻՆ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ
(1908-1994)
Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս

Վա՜յ կենվորներին աշխարհի, ովքեր մարմին են տալիս ազատությանը եւ չարին:

Ա.ՃԱՎՃԱՎԱՁԵ
(1786-1846)
Վրաց բանաստեղծ

Աշխարհում ընկերությունից ավելի լավ ու հաճելի ոչինչ չկա. առանց ընկերության աշխարհը կզրկվի արեւից:

ՑԻՑԵՐՈՆ
(մ.թ.ա. 106-43)
Հռոմեացի հռետոր

Ամենաապշեցուցիչ հիշողությունը սիրահարված կնոջ հիշողությունն է:

Ա.ՄՈՐՈՒԱ
(1885-1967)
Ֆրանսիացի գրող

Եթե ձեռք բերես նոր բարեկամներ, մի՛ մոռացիր հներին:

Է.ՌՈՏԵՆԴԱՄՑԻ
(1469-1536)
Հոլանդացի լուսավորիչ

Երբեմն նայում ես մարդու վրա, ու ինքնին հարց է ծագում՝ ապուշ է ծնվել, թե ապուշության հատուկ դասընթացներ է անցել:

Ն.ՍԱՀԱԿՅԱՆ
«Վրաստանի» ընթերցող

²Üº Î¸àÎÜºð

** Ձախլիկը սովորական մարդուց տարբերվում է նրանով, որ փողը պահում է աջ ներքին գրպանում, իսկ սովորական մարդիկ պահում էն ձախ ներքին գրպանում: Իսկ եթե զարգացած են մարդու ուղեղի երկու կիսագնդերն էլ, նա փողը պահում է շվեյցարական բանկում:*

** - Մի քե՛զ նայիր: Արդեն քանի տարի իմ հաշվին ես ապրում, իմ բնակարանում, ես, քեզնից անգամ լումա չստանալով, քեզ կերակրում եմ, հագցնում, լողացնում, էլ չասած այն մասին, որ քնում եմ քեզ հետ:*

- Եվ դու ինձ դեռ համարում ես անհաջողա՞կ:

** - Բժի՛շկ, ճի՞շտ է, որ առողջությունը ոչ մի գումարով չես կարող գնել:*

- Աստված Ձեզ հետ: Ո՞վ է Ձեզ նման հիմարություն ասել:

** - Ինչո՞ւ ես այդքան տխուր:*

- Կինս երեք շաբաթով ծով է գնում...

- Այդ դեպքում ես քեզ չեմ հասկանում:

- Եթե ես տխուր չլինեմ, նա միտքը կփոխի:

** Դատավորը.*

- Մեղադրյա՛լ, Դուք ի՞նչ էիք անում 2011 թվականի նոյեմբերի 11-ին՝ ժամը 18-ն անց 42 րոպե:

- Պարոն դատավոր, այն, ինչ անում եմ սովորաբար. նստած էի տանը.... օրացույցը ձեռքիս... ուշադիր նայում էի ժամացույցին...

** Օղու երրորդ շիշը համոզեց Արմենին, որ աղջիկն այնքան գեղեցիկ է, որ ինքը նրան արժանի չէ:*

** Հետաքրքիր է, եթե ես մեռնեմ ու դժոխք ընկնեմ, որքա՞ն ժամանակ կանցնի, մինչեւ ես հասկանամ, որ աշխատավայրում չեմ:*

** Դժվար է լավ բանի հույս փայփայել, երբ արձակուրդ ես գնում բնակարանդ վերանորոգելու նպատակով:*

ՀԱՅԱՍՏԱՆ - ԱՐՑԱԽ. Փաստեր, իրադարձություններ

«ՎՐԱՍՏԱՆԻ», ԱՐՄԵՆՊՐԵՍԻ, ՊԱՆԱՐՄԵՆԻԱՆԻ ԵՎ ԿԱՎԿԱԶՊՐԵՍԻ ՆՅՈՒԹԵՐՈՎ

ՌԱԶՄԱՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐՑԵՐԸ՝ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆՈՒՄ

Հայաստանի նախագահ Սերժ Սարգսյանն օգոստոսի 14-ին ընդունել է Ռուսաստանի Դաշնության ռազմատեխնիկական համագործակցության գծով դաշնային գործակալության տնօրեն Ալեքսանդր Ֆոմինին:

Հանդիպման ընթացքում զրուցակիցները գոհունակությամբ են խոսել երկու ռազմավարական դաշնակից պետությունների միջեւ բոլոր ոլորտներում համագործակցության զարգացման բարձր մակարդակի մասին եւ անդրադարձել Հայաստանի ու Ռուսաստանի միջեւ ռազմատեխնիկական համագործակցության ամրապնդմանն ու խորացմանն ուղղված ծրագրերին: Սերժ Սարգսյանը եւ Ալեքսանդր Ֆոմինը քննարկել են Հայաստանի եւ Ռուսաստանի Դաշնության միջեւ պաշտպանության ոլորտում փոխգործակցության հետագա ընդլայնմանը վերաբերող հարցերի լայն շրջանակ:

ՕՐԵՆՔՈՎ ԿՍԱՀՄԱՆՎԻ ՈՒՍՄԱՆ ՎԱՐՁԻ ԱՌԱՎԵԼԱԳՈՒՅՆ ԴՐՈՒՅՔԱՉԱՓԸ

Հայաստանի կառավարությունը խորհրդարան օրենքի համապատասխան նախագիծ ներկայացնելու միջոցով սահմանելու է ուսման վարձի առավելագույն սահման: Այդ մասին «Բազե» համահայկական երիտասարդական հավաքի մասնակիցների բուհերի կողմից ուսման վարձի թանկացման մասին հարցին ի պատասխան, նշեց Հայաստանի վարչապետ Տիգրան Սարգսյանը:

«Այսօր կառավարությունը մշակում է օրենքի նախագիծ, որի հիմքում պետք է դրվի այն տրամաբանությունը, թե ինչ սահմանից ավելի չպետք է լինի ուսման վարձը: Այսօր մենք իրավունք չունենք միջամտելու բուհերի աշխատանքի կազմակերպմանը եւ թելադրել, թե ինչպես բուհերը կարգավորեն իրենց գնային քաղաքականությունը. դա մենք անելու ենք օրենքի միջոցով»,- ասաց վարչապետը:

Տիգրան Սարգսյանը երիտասարդներին հրավիրեց մասնակցել օրինագծի մշակմանը եւ ներկայացնել համապատասխան առաջարկներ՝ հաշվի առնելով միջազգային փորձը:

ՆԵՐԴՐՈՒՄԱՅԻՆ ԾՐԱԳՐԵՐԸ ԿԽՐԱԽՈՒՍՎԵՆ

Օգոստոսի 15-ին Հայաստանի փոխվարչապետ Արմեն Գեւորգյանի գլխավորությամբ անցկացված Հայաստանի կառավարության նիստում, գործադիրը «Բիո գրուպ» ՍՊԸ կողմից իրականացվող ներդրումային ծրագրով ներմուծվող 300 մլն դրամը գերազանցող արժեքով ապրանքների ԱԱՀ վճարման ժամկետը հետաձգել է մինչեւ 2016թ. օգոստոսի 15-ը:

Ընկերությունը կատարելու է մոտ 660 մլն դրամի ներդրում, որից հետո հնարավոր կլինի տարեկան արտադրել շուրջ 700 մլն դրամի արտադրանք, որի գերակշիռ մասը կարտահանվի Վրաստան, Ռուսաստան եւ Արաբական Միացյալ Էմիրություններ: Կստեղծվի ավելի քան երկու տասնյակ աշխատատեղ:

Այնուհետեւ կառավարությունը հաստատել է «Ատ-մետալս» ՍՊԸ-ին վերաբերող իր նախորդ՝ 300 մլն դրամը գերազանցող ապրանքների ներմուծման դեպքում ԱԱՀ վճարման ժամկետը երկարաձգելու որոշման փոփոխությունը եւ լրացումը՝ լրացնելով եւ հստակեցնելով ներմուծվող ապրանքների ցանկը: «Ատ-մետալսը» ընթացիկ տարում մտադիր է բացել 75, հաջորդ տարի՝ 105 աշխատատեղ: Ամսական միջին աշխատավարձը կհասնի 270 հազար դրամի:

Գործադիրն ուժը կորցրած է ճանաչել իր ավելի վաղ ընդունած որոշումներից մեկը՝ դրանով իսկ միասնականացնելով 2013-2014թթ. ընթացքում հարկային օրենսդրության վերանայման միջոցառումների ծրագրերը:

ԱՐԴԵՆ ԳՈՐԾՈՒՄ Է ԳՅՈՒՂՕԳՆՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԸ

Բնական աղետներից տուժած գյուղացիներին օգնության հիմնադրամում հավաքվել է ավելի քան 240 մլն դրամ: Դրամահավաքի ժամկետն ավարտվել է եւ այժմ մայիսի 12-ին տեղի ունեցած կարկուտից տուժած Արմավիրի մարզի ամեն մի գյուղում պետք է հանձնաժողով ստեղծվի, որը կորոշի, թե որ ընտանիքին, ինչքան գումար հատկացվի:

Այս մասին հայտնեց հիմնադրամի նախաձեռնող, ԱԺ պատգամավոր Ալեքսան Պետրոսյանը: «Ամենակարեւորը՝ գումարն արդար բաշխելն է: Կախված՝ թե տվյալ ընտանիքն ինչ չափով է տուժել կարկտից՝ 80%, 100%, թե 20%, ըստ այդմ էլ գումարը կբաշխվի: Բարդ է մեխանիզմը»,- ասաց Ա.Պետրոսյանը՝ նկատելով, որ իր սպասածից քիչ գումար է հավաքվել: Նրա խոսքերով՝ գումարը պետք է բաշխվի մոտ 12 հազար ընտանիքի միջեւ եւ, եթե հավասար բաժանեն, կստացվի ամեն ընտանիքի մոտ 20 հազար դրամ, որը շատ քիչ է. «Ես մտածում էի, որ գոնե 1 մլրդ դրամ կհավաքվի ու հավասար բաշխելու դեպքում ամեն ընտանիքի 80-100 հազար դրամ բաժին կհասնի, բայց այդքան գումար չփոխանցեցին»: Պետրոսյանը նշեց, որ հավաքված ամբողջ գումարի մոտ 35%-ը նախագահ Սերժ Սարգսյանն է փոխանցել, իսկ գործարարները չափազանց պասիվ են եղել. «Ես էլ եմ գործարար աշխարհում եղել, բայց իրենց տրամաբանությունը չեմ հասկանում: Ամեն մի գործարար, առավել եւս գյուղմթերք վերամշակող, չպետք է այդքան անտարբեր լիներ»:

ՆԵՐԿՐՎՈՂ ՍՆՆԴԱՄԹԵՐՔԸ ԿՍՏՈՒԳՎԻ

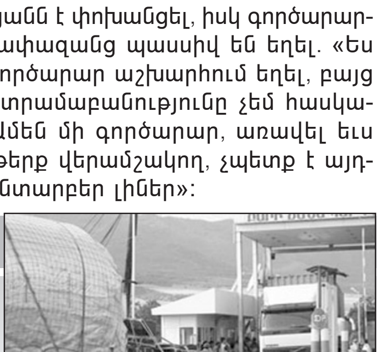

Հայաստանի գյուղատնտեսության նախարարության սննդի անվտանգության պետական ծառայությունը, օգոստոսի 13-ին, Ծառայության աշխատակազմի սահմանային հսկիչ կետերին գրավոր հանձնարարական է տվել, անկախ ներմուծվող սննդամթերքի ռիսկայնությունը որոշող չափանիշների հիման վրա գնահատման արդյունքից եւ ուղեկցող փաստաթղթերի առկայությունից, կատարել նմուշառում՝ լաբորատոր փորձարկումներով տվյալ բեռի անվտանգությունը որոշելու համար:

Ինչպես տեղեկացնում է Հայաստանի գյուղատնտեսության նախարարության սննդի անվտանգության պետական ծառայության կայքը, հանձնարարականի համար հիմք ընդունելով 2013թ. օգոստոսի 10-ին լրատվամիջոցներում առկա հրապարակումները այն մասին, որ Բրազիլիայից սառեցված եւ պահածոյացված միս, այդ թվում՝ թռչնամիս, Բելոռուսից՝ ապխտած միս եւ կաթնաշոռ, Նիդերլանդներից՝ պանիր, ԱՄՆ-ից՝ թռչնամիս եւ ձուկ, Նոր Զելանդիայից՝ ոչխարի միս ներկրելու դեպքում ներկրված սննդամթերքի մեջ աղիքային ցուպիկ եւ սալմոնելայի հարուցիչ կարող է հայտնաբերվել:

Համաձայն ՀՀ օրենսդրության՝ ներկրվող բեռն ուղեկցող փաստաթղթերի՝ ՀՀ օրենսդրության պահանջներին համապատասխանության դեպքում չի ենթարկվում լաբորատոր փորձաքննության:

ԱԼՅՈՒՐԻ ԳԻՆԸ ՆՎԱԶԵԼ Է, ԻՍԿ ՀԱՑԻՆԸ՝ ԲԱՐՁՐԱՑԵԼ

Հայաստանում ալյուր արտադրող խոշոր ընկերություններից երկուսը՝ «Մանչո գրուպը» եւ «Մանանա գրեյնը», վերջին 15 օրվա ընթացքում ալյուրի գինն իջեցրել են, 50 կգ կշռող մեկ պարկի գինը 1.650 դրամով էժանացել է, մինչդեռ վերջին օրերին որոշ խանութներում հացի գնի կամայական բարձրացում է նկատվել:

Ինչպես ասաց «Մանչո գրուպ» ընկերության տնօրեն Իվան Մոսոյանը, իրենք ալյուրի գինը վերջին 15 օրվա ընթացքում 4 անգամ իջեցրել են մեկական դոլարով:

«Հացի թանկացումը բացարձակապես մեզնով պայմանավորված չէ, ես անգամ զարմանում եմ, որովհետեւ եթե մենք մոտ 1.650 դրամով մեկ պարկի գինն իջեցրել ենք, պետք է, որ թույլ չտային այդպիսի բարձրացում, քանի որ դա կոմպենսացնում էր գազի եւ հոսանքի ծախսերը, հացը պետք է, որ չթանկանար, անհասկանալի է այդ թանկացումն ինձ համար»,- ասաց նա:

«Մանանա գրեյն» ՍՊԸ-ի հիմնադիր տնօրեն Գուրգեն Նիկողոսյանը նույնպես վկայեց, որ ալյուր արտադրող ընկերություններն իջեցրել են գինը, հուլիսից ալյուրն էժանացել է մոտ 1.650 դրամով, եւ այս պահի դրությամբ՝ այդ գինն է շուկայում:

«Հացը թանկացել է, բայց դա մեր պատասխանատվության տակ չի մտնում, գազը թանկացել է, հոսանքը թանկացել է, դա իրենց հաշվարկներն են»,- ասաց նա:

Հացի գնի թանկացման վերաբերյալ «Սպառողների իրավունքների պաշտպանություն» ՀԿ նախագահ Արմեն Պողոսյանն էլ նկատեց, որ ալյուրի գնի իջեցումը բավականին մեծ բան է:

«Եթե էժանացնում են, բնական է, որ դա պետք է երեւար հացի վրա, դա մի շղթա է, եթե մենք չենք տեսնում այդ արդյունքը, ուրեմն ՏՄՊՊՀ-ն (Տնտեսական մրցակցության պաշտպանության պետական հանձնաժողով) գործ ունի անելու»,- ասաց նա՝ ընդգծելով, որ ՏՄՊՊՀ-ն հացի շուկան պետք է վերցնի իր վերահսկողության տակ:

Հիշեցնենք, որ ՏՄՊՊՀ-ից ավելի վաղ ասել էին, որ այդ ոլորտում իրենք անելիք չունեն՝ շուկայում մոնոպոլ դիրք ունեցող արտադրողի պատճառով:

ՔՆՆԱՐԿՎԵԼ Է ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԽՈՐԱՑՄԱՆ ՀԱՐՑԵՐԻ ԼԱՅՆ ՇՐՋԱՆԱԿ

Հայաստանի նախագահ, Հայաստանի շախմատի ֆեդերացիայի նախագահ Սերժ Սարգսյանը, օգոստոսի 13-ին, ընդունել է Հայաստան ժամանած Շախմատի միջազգային ֆեդերացիայի նախագահ Կիրսան Իլյումժինովին: Զրուցակիցները հանդիպմանն անդրադարձել են Հայաստանում շախմատի զարգացման ուղղությամբ տարվող աշխատանքներին, գոհունակությամբ խոսել տարբեր մրցաշարերում հայ շախմատիստների հաղթանակների մասին, ինչպես նաեւ քննարկել ՖԻԴԵ-ի եւ Հայաստանի շախմատի ֆեդերացիայի միջեւ համագործակցությունը շարունակելու եւ խորացնելու ուղղությամբ հարցերի լայն շրջանակ:

ԱՐՏԱՀԱՆՄԱՆ ԾԱՎԱԼՆԵՐԸ ԱՎԵԼԱՑԵԼ ԵՆ

Հայաստանից թարմ կամ պաղեցրած կարտոֆիլի ու լոլիկի արտահանման ծավալները 2013թ. առաջին կիսամյակում նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ աճել են, համապատասխանաբար, մոտ 600 եւ 10 անգամ: Հայաստանի կառավարության առընթեր պետական եկամուտների կոմիտեի տվյալներով՝ 2013թ. առաջին կիսամյակում Հայաստանից արտահանվել է 7 հազար 342 տոննա թարմ կամ պաղեցրած կարտոֆիլ (2012թ. առաջին վեց ամիսների 12,2 տոննայի դիմաց) եւ 185 տոննա թարմ կամ պաղեցրած լոլիկ (17,6 տոննայի փոխարեն):

2013թ. առաջին վեց ամիսներին Հայաստանից արտահանված թարմ կամ պաղեցրած կարտոֆիլի ընդհանուր մաքսային արժեքը կազմել է 3 միլիոն 362 հազար 900 դոլար, իսկ լոլիկինը՝ 256 հազար 500 դոլար: Այս տարի ՀՀ-ից արտահանված կարտոֆիլը գնել են Ռուսաստանը (6452,2 տոննա) ու Վրաստանը (889,9 տոննա), իսկ լոլիկն ամբողջությամբ՝ Ռուսաստանը:

Այս տարվա առաջին կիսամյակում Հայաստանից բոլոր ապրանքների արտահանման ընդհանուր ծավալը կազմել է 710 միլիոն 395 հազար դոլար:

ՄԵԿՆԱՐԿԵԼ Է «ԲԱԶԵ 2013» ՀԱՎԱՔԸ

Հայաստանի վարչապետ Տիգրան Սարգսյանի մասնակցությամբ օգոստոսի 12-ին, Ծաղկաձորում մեկնարկեց «Բազե» համահայկական երիտասարդական հավաքը:

Ծաղկաձորում մեկնարկած «Բազե» համահայկական երիտասարդական հավաքը կտեւի մինչեւ օգոստոսի 18-ը, որին կմասնակցեն 18-30 տարեկան ավելի քան 500 մասնակիցներ Հայաստանից, Արցախից եւ սփյուռքից: Հաշվի առնելով երիտասարդների մեծ հետաքրքրությունը հավաքի նկատմամբ՝ այս տարի «Բազեի» մասնակիցների թիվն աճել է 150-ով: Հավաքի շրջանակներում բաժանվելով հայկական դրոշի երեք գույները խորհրդանշող ճակատներում՝ երիտասարդներն ուժերը կչափեն մարզամշակութային եւ ինտելեկտուալ մրցույթներում: Բազեականները յոթ օրերի ընթացքում հանդիպումներ կունենան Հայաստանի պետական, քաղաքական եւ հասարակական դաշտի գործիչների հետ:

ՄՐՑԱՆԱԿ՝ ՄՈՒԼՏՖԻԼՄԻ ՀԵՂԻՆԱԿՆԵՐԻՆ

«Հայկական կինոյի զարթոնք» կինոկենտրոնի խորհուրդը «Ազգային կինո» մրցանակի է արժանացրել ռեժիսոր Անդրանիկ Թոռոսյանի «Սայաթ-Նովա. վերջին աղոթք» մուլտիպլիկացիոն կինոնկարը: Մրցանակը տրվել է հայ մեծ բանաստեղծի կերպարը անիմացիայի տեսքով հավերժացնելու եւ մատաղ սերնդին ներկայացնելու համար:

«Սայաթ-Նովա. վերջին աղոթք» մուլտֆիլմը հայ մեծ բանաստեղծի՝ 2012 թվականին նշված 300-ամյակին նվիրված եզակի գործերից է:

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ

ՕԳՈՍՏՈՍ

27.08.2013. Սուրբ Հովակիմի եւ Աննայի՝ Սուրբ Աստվածածնի ծնողների եւ Յուղաբեր կանանց հիշատակության օր

Սուրբ Հովակիմի եւ Աննայի անուններն անմիջապես կապվում են Հիսուսի հետ՝ լինելով Աստվածամոր ծնողները:

29.08.2013. Սուրբ Երեմիա մարգարեի հիշատակության օր

31.08.2013. Սուրբ առաքյալների՝ Հակոբոսի եւ Շմավոնի հիշատակության օր

ՈՒԿՐԱԻՆԱՅԻ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ՏԵՐՆՈՊՈԼԻ ԱԶԳԱՅԻՆ - ՊԵՏԱԿԱՆ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ ԵՐԵՎԱՆՅԱՆ ՄԱՍՆԱՃՅՈՒՂԸ

Հ Ա Յ Տ Ա Ր Ա Ր Ո Ւ Մ Է

2013/2014 ուսումնական տարվա ընդունելություն հետեւյալ մասնագիտությունների եւ մասնագիտացումների գծով.

Մագիստրոսի որակավորմամբ՝

«Ֆինանսներ եւ վարկ»

«Հաշվառում եւ աուդիտ»

«Համակարգչային համակարգեր եւ ցանցեր»

Ուսման տեւողությունը՝ 1 տարի - առկա կրթածեւով:

Բակալավրի որակավորմամբ՝

«Ֆինանսներ եւ վարկ» *(բանկային գործ)*

«Ֆինանսներ եւ վարկ» *(մաքսային գործ)*

«Հաշվառում եւ աուդիտ» *(տնտեսական գործունեության իրավական պաշտպանություն)*

«Համակարգչային համակարգեր եւ ցանցեր»

Ուսման տեւողությունը՝ 4 տարի - առկա եւ հեռակա կրթածեւով:

Կրտսեր մասնագետ որակավորմամբ՝

«Հաշվապահական հաշվառում»

«Համակարգչային համակարգեր եւ ցանցեր» մասնագիտություններով, որտեղ ընդունվում են 9-րդ դասարանի ավարտական վկայականով:

Ուսման տեւողությունը, համապատասխանաբար՝ 2 տարի 10 ամիս եւ 3 տարի 10 ամիս - առկա կրթածեւով:

Շրջանավարտները ուսումը կշարունակեն համալսարանի 2-րդ կուրսից, գերազանց առաջադիմություն ցուցաբերածները 3-րդ կուրսից՝ համապատասխան մասնագիտությամբ:

Մասնաճյուղի շրջանավարտներն ստանում են Ուկրաինայի Տերնոպոլի ազգային տնտեսագիտական համալսարանի պետական դիպլոմ, որը ճանաչվում է աշխարհի 82 երկրում:

Տեղեկությունների համար դիմել՝

ՀՀ, ք. Երեւան, Ավան, Աճառյան 31 հեռ. (+374 10) 61-22-02, 61-30-10, 62-29-69 (Երեւան), 5-74-21-31-81 (Թբիլիսի)

e-mail: erfiltanx@yahoo.com www.eftneu.am

«ՄԱՆԿԱԿԱՆ ՆՈՐ ԱԼԻՔ - 2013»

ՓԱՌԱՏՈՆԸ ԴԻՄԱՎՈՐՈՒՄ Է ՄԱՍՆԱԿԻՑՆԵՐԻՆ

Օգոստոսի 16-ին Ղրիմի «Արտեկ» համերգային համալիրում մեկնարկեց «Մանկական նոր ալիք-2013» մրցույթը:

Մանկական երգի փառատոնին Վրաստանը ներկայացնում է Իրակլի Ինցկիրվելին, իսկ Հայաստանը՝ Էլինա Զոլախյանը: Մասնակիցների թվում են նաեւ Ռուսաստանի, Ղազախստանի, Ադրբեջանի, Իսրայելի, Բելոռուսի, Ուզբեկստանի, Լատվիայի, Լիտվայի, Ուկրաինայի եւ մյուս երկրների ներկայացուցիչները:

Մրցույթ փառատոնի եզրափակիչ փուլը կանցկացվի վաղը՝ օգոստոսի 18-ին:

Հիշեցնենք, որ «Մանկական նոր ալիք-2013» միջազգային ամենամյա մրցույթն անցկացվում է Ղրիմի «Արտեկ» համերգային համալիրում: Համաձայն մրցույթի կանոնադրության՝ «Մանկական նոր ալիք»-ը չի հեռարձակվում ուղիղ եթերով, այլ ցուցադրվում է մրցույթին մասնակցած երկրներից հեռարձակման իրավունք ձեռք բերած հեռուստատեսություններով մրցույթի ավարտից օրեր անց:

ՕԼԻՄՊԻԱԿԱՆ ԽԱՂԵՐԻՆ ԸՆԴԱՌԱՋ

ՄՕԿ-Ը ՈՐՈՇԵԼ Է ՊԱՀՊԱՆԵԼ ՕԼԻՄՊԻԱԴԱՅԻ ՄԱՍՆԱԿԻՑՆԵՐԻ ԹԻՎԸ

2016 թվականին Բրազիլիայի Ռիո դե Ժանեյրո քաղաքում կայանալիք օլիմպիական խաղերի ծրագրում եւ ձեւաչափում 2012թ. Լոնդոնի խաղերի համեմատ որեւէ փոփոխություն չի լինելու:

Այս մասին հայտնել են միջազգային օլիմպիական կոմիտեի մամուլի ծառայությունից:

ՄՕԿ-ը չի քննարկելու միջազգային մարզական ֆեդերացիաներից որեւէ առաջարկություն, որը նախատեսելու է այս կամ այն մարզաձեւի օլիմպիական մրցումների մասնակիցների կամ մեդալների քանակի ավելացում կամ մրցումների ձեւաչափի փոփոխություն:

ՄՕԿ-ն արդեն ընդունել է համապատասխան որոշում եւ այն ուղարկել է միջազգային ֆեդերացիաներին:

Միեւնույն ժամանակ, սեպտեմբերին ՄՕԿ-ը պետք է քննարկի եւ վերջնականապես որոշի այն հավելյալ 3 մարզաձեւերը, որոնք պետք է տեղ ունենան օլիմպիական խաղերի ծրագրում:

ԲԱԿՈՒՐԻԱՆԻՆ՝ ՁՄԵՌԱՅԻՆ ՕԼԻՄՊԻԱԴԱՅԻ ԱՆՑԿԱՑՄԱՆ ԹԵԿՆԱԾՈՒ

Վրաստանը Բակուրիանի քաղաքն առաջադրելու է որպես ձմեռային Օլիմպիական խաղերի անցկացման թեկնածու: Այդ մասին հայտարարեց Ազգային օլիմպիական կոմիտեի (ԱՕԿ) գլխավոր քարտուղար Էմզար Ջենաիշվիլին:

«Խորհրդային ժամանակներում քանիցս հնչել է այն կարծիքը, որի համաձայն՝ քաղաքացիները կցանկանային խաղերը տեսնել Բակուրիանիում: Այդ վայրը դյութում է իր շքեղությամբ: Վերջին ժամանակներս այնտեղ է գտնվում աշխարհի լեռնադահուկային լավագույն առողջարաններից մեկը: Մենք պլանավորում ենք նաեւ գործի դնել Բորժոմիի ամբողջ շրջանը»,- հավելեց Էմզար Ջենաիշվիլին:

ՖՈՒՏԲՈԼ ՖՈՒՏԲՈԼ ՖՈՒՏԲՈԼ

ԱՆՑԿԱՑՎԵՑԻՆ ԸՆԿԵՐԱԿԱՆ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄՆԵՐ

Աշխարհի առաջնության նախընտրական փուլի նոր մրցաշրջանին նախապատրաստվելու շրջանակներում, ֆուտբոլի ազգային հավաքականներն անցկացնում են ընկերական հանդիպումներ: Վրաստանի հավաքականն Աստանայում իր ուժերը չափեց Ղազախստանի հավաքականի հետ եւ զիջեց նվազագույնը՝ 0:1 հաշվով:

Ընկերական հանդիպում անցկացրեց նաեւ Հայաստանի ընտրանին: Հայ ֆուտբոլիստները Տիրանայում հանդիպեցին Ալբանիայի հավաքականի հետ եւ պարտություն կրեցին 0:2 հաշվով:

Նշենք, որ՝ թե' Վրաստանի եւ թե' Հայաստանի թիմերն ընկերական հանդիպումներում հանդես եկան փորձնական կազմով, հիմնականում համալրված երիտասարդ մարզիկներով:

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ

C-Ի ՀԵՊԱՏԻՏԸ՝ ՀԱՄԱՃԱՐԱԿԻ ԵԶՐԻՆ

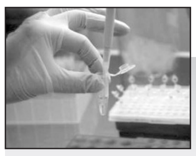

Վրաստանում հեպատիտ C-ով հիվանդությունը ռեկորդային մակարդակի է հասել՝ կա 200 հազար վարակակիր, եւ տարեկան գրանցվում է այդ ախտորոշմամբ 2 հազար նոր դեպք: Պաշտոնական վիճակագրության տվյալներով՝ բարձր է նաեւ այդ հիվանդությունից մահացության մակարդակը:

Փորձագետները նշում են նաեւ, որ Վրաստանում չկա հեպատիտ C-ի կանխարգելման, ախտորոշման եւ բուժման պետական ծրագիր, իսկ հիվանդության բուժումը գնային առումով հասնում է միայն վարակվածների 10 տոկոսին:

Վրաստանի Հանրային հեռարձակողի (Վրաստանի հեռուստատեսություն) հաղորդմամբ, հեպատիտ C-ով վարակվածների թվով երկիրն առաջին տեղն է գրավում Հարավային Կովկասում:

ՏԱՐԵՐՔ

ԳՐԱՆՑՎԵԼ ԵՆ ՍՏՈՐԳԵՏՆՅԱ ՑՆՑՈՒՄՆԵՐ

Օգոստոսի 14-ի առավոտյան, Վրաստանում ստորգետնյա ցնցումներ են գրանցվել: Այդ մասին տեղեկացրեց Իլյայի համալսարանի սեյսմիկ մոնիթորինգի կենտրոնը: 3,7 բալ ուժգնությամբ երկրաշարժի էպիկենտրոնը գտնվում էր Գորի քաղաքից 8 կիլոմետր հեռավորության վրա: Բնակիչները ցնցումներն զգացել են ինչպես էպիկենտրոնում, այնպես էլ՝ Գորիում: Ըստ առկա տեղեկատվության՝ ավերածություններ եւ զոհեր չկան:

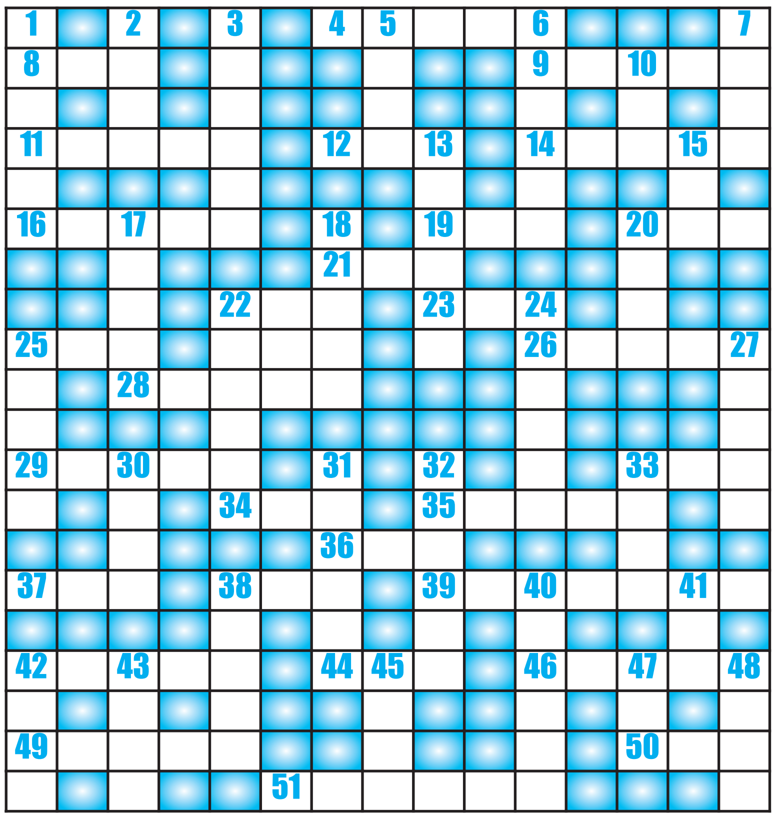

ԽԱՉԲԱՌ

ՀՈՐԻԶՈՆԱԿԱՆ. 4.Կենդանու ...: 8.Հոր կամ մոր հայրը: 9.Երաժշտական տերմին: 11.Տիպ, կերպ: 12.Գրական ստեղծագործություն: 14.Թատերական դեկոր: 16.Փայտահատի գործիքը: 19.Թբիլիսիում ծնված Նար-Դոսի «... օրերից մեկը» վիպակը: 20.Օղու հումք: 21.Դեմքի մաս: 22.Պտտվող խաղալիք: 23.Ժողովրդական, տոնական ...: 25.... ու թվանք: 26.Քաղաք Հայաստանում: 28.Ընտանիքի ամենամոտ բարեկամը: 29.Լեռ Պատմական Հայաստանում: 33.Պարարտ, չաղ: 34.Վրաստանին բարեկամ երկիր (հապավում): 35.Երվանդ, Հրաչյա ...: 36.Առաջին երկնիշ թիվը: 37.Բանջարեղեն: 38.«Հիմար» թռչուն: 39.Հոկտեմբերյան քաղաքն այսօր: 42.Կինոմրցանակ: 44.Սոդեսի տեսակ: 46.Հեթանոսական տաճար Հայաստանում: 49.Արմավենու պտուղը: 50.Վառարանի, թոնրի ...: 51.Հաշվապահական տերմին:

ՈՒՂՂԱՀԱՅԱՑ. 1.Երազանք, իղձ, ցանկություն: 2.Հայկական ճաշատեսակ: 3.Գծագրական գործիք: 5.Մթերք: 6.Կամաց, ոչ արագ: 7.Կլոր, գլորվող խաղալիք: 10.Պատ, քարի շարվածք: 13.Առաստաղից կախված նավթի լամպը: 15.Բանջարանոցի «գետը»: 17.Երազ, անուրջ: 18.Գյուղի ժամացույցը: 20.«Վրաստան», «Վեչերնի Տբիլիսի»: 22.Կուբայի մայրաքաղաքը: 24.Աչքի մազերը: 25.Պարի տեսակ: 27.Թունավոր օձ: 30.Գյուղատնտեսական գործիք: 31.Կոմիտասի երգերից: 32.Օվսաննան օտարահունչ: 33.Բանկում դրված իր (վերցված գումարի դիմաց): 38.Ուժ, եռանդ: 40.Զգող մետաղ: 41.Ճապոնական դրամ: 42.Հիգիենիկ միջոց: 43.Ուժեղ, տղամարդկային ...: 45.Ոչխարի հոտի թշնամին: 47.Ծովահենի խմիչք: 48.Խավիար (խոս.):

Կազմեց ԱՆՆԱ ՍԱՐԻԲԵԿՅԱՆԸ

ՆԱԽՈՐԴ ՀԱՄԱՐԻ ԽԱՉԲԱՌԻ ՊԱՏԱՍԽԱՆՆԵՐԸ

ՀՈՐԻԶՈՆԱԿԱՆ. 6.Մախաթ: 8.Ձմուռ: 10.Վարդ: 11.Կալ: 13.Կապան: 14.Ամանոր: 16.Մկան: 17.Ֆես: 19.Դաբաղ: 21.Ռենո: 22.Ղեկ: 23.Քթոց: 27.Աներ: 29.Գալետ: 32.Վար: 33.Փոս: 35.Դարու: 36.Եհովա: 37.Գրադ: 39.Ինչ: 42.Արքա: 44.Հավասի: 46.Ջանգ: 49.Գայ: 50.Մահու: 53.Լարի: 54.Գեշ: 55.Ճաղ: 56.Սարո: 57.Սոլ: 58.Գոնե: 59.Իղձ: 60.Նիմ: 61.Տաղ:

ՈՒՂՂԱՀԱՅԱՑ. 1.Ղարաբաղ: 2.Խթան: 3.Ազդակ: 4.Գուսան: 5.Ասկոֆեն: 7.Ավանակ: 9.Իլ: 12.Արեն: 15.Մամոնա: 18.Սոխ: 20.Բելլա: 24.Թավադ: 25.Ցերեկ: 26.Կտուր: 28.Կով: 30.Աղեն: 31.Երգ: 33.Փոքր: 34.Սալա: 38.Ավագ: 40.Չինարի: 41.Հայելի: 42.Աիմ: 43.Քահանա: 45.Վագոն: 47.Ալա: 48.Գրող: 51.Աշոտ: 52.Ուղեղ:

Խմբագիր՝ ՎԱՆ ԲԱՅԲՈՒՐԹՅԱՆ

Մեր հասցեն՝ Թբիլիսի 0105
Գ.Աքոնելի փ. 5 Հեռ. 2990-739, 2990-774
www.vrastan.ge skype: VRASTAN-1920
E-mail: vrastan@caucasus.net

Գրանցման վկայական
№ 4 4 - 1439
«ԿՈԼՈՐ» հրատարակչություն

"ВРАСТАН"
Тбилиси, Грузия
<VRASTAN>
Georgia, Tbilisi
Индекс 66445